

Forfatter: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher

Titel: BREV TIL: Grundtvig, Svend Hersleb FRA: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher (1849-11-27)

Citation: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher: "BREV TIL: Grundtvig, Svend Hersleb FRA: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher (1849-11-27)", i *N. F. S. Grundtvig og hans nærmeste Slægt under Treaarskrigen - En brevveksling*, G. E. C. Gads Forlag, s. 354. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991765-000-shoot-L0019917650000230.pdf> (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvig og hans nærmeste Slægt under Treaarskrigen - En brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Johan Grundtvig til Broderen.

P. S. I Anl. af Yttringen af mine Breves Morsomhed skal du [faae] tilstrækkeligt i næste Levering.

Bommerlund 27. Nov. 1849

Tirsdag Eft.M.

(Kl. 6 afsendt).

Kjære Broder!

Jeg modtog i dette Øjeblik dit Brev fra Lørdag og iler med at besvare det, skjøndt du sagtens alt har modtaget et overcomplet Brev fra mig af 23de, og skjøndt jeg næppe kan holde Pennen for Kulde. Mit Qvarteer er i disse Frost og Blæsedage ikke til at faae varmt, alt det Hans fyrer, baade med Bøgebrænde og en god Villie. Naar du modtager dette, er jeg ikke mere — (troe nu blot ikke, at jeg vil skyde eller drukne mig) her, men i Sønderborg, hvor vi skulle rykke ind paa Torsdag, os til liden Glæde; det er nu næsten 4 Maaneder siden vi sidst kom derfra, den 5te Aug. altsaa endnu midt i Sommer; det er mærkeligt med den Tid, saa den dog kan gaae, den marscherer mere end 2 Miil i Vagten. Jeg vil dog nu haabe, at vi ikke atter skal flytte i Vinter, jeg vil da føre derinde et heelt forskjelligt Liv fra foregaaende Vinter, da vi drev frygteligt, jeg fører allerede et meget forskjelligt Liv fra det, du kjender, det, at være vel forsynet med Bøger, gjør for mig denne store Forandring, unægtelig til det Bedre. Forresten har jeg ogsaa, som du vil af Peters Brev vide, været mere paa Farten siden d. 19de end jeg egenlig ønskede. I Søndags var jeg da i Kettinge, til stort Gilde (Groves, Carstensens, Hornemanns og Carstens's fra Augustenborg, Capt. Harbo med Familie af 13de Bat., Mathiesen, Bohses og et Par Cavallerister, som ere indquarterede der), og igaar maatte jeg tyre en Lombre med Dalgas og Mørch her, som kostede mig 3 rdr.; ligesaameget maatte jeg skjænke dem for 8 Dage siden, da jeg sad i lignende Uheld; saa jeg troer, at jeg vil afskaffe at spille Kort, idetmindste med de To, thi Mørch er altid i frygteligt Held, og Dalgas spiller frygtelig lumsk. At du antager mig for tydsksindet, maa derfor vistnok komme fra min Pung, som du vil kunne indsee, ikke er fri for det; dog kan jeg trøste dig med, at alle dine Penge er i god Behold og endnu lidt flere end du regner, nemlig 28 rdr 1 & 4¼ ß (Lygten iberegnet), og at jeg selv da ogsaa er langt fra at være paa Røven. — Apropos maa jeg spørge, hvorfor siger du, at jeg har »lagt mig en frygtelig beskidt Kjæft til«, jeg synes nu just, at jeg er saameget pæn i min Mund. Og hvad har saa det at gjøre med »at staae for Rønnebær«? At staae for Høns, det forstaaer jeg, og for Markmuus og Lærker, det har jeg hørt, men for Rønnebær, s. 355nej! den kan jeg ikke! med mindre det skulde være en æsopisk Reminiscens. — For Oplysningerne om Laurbærkrandsen takkes, det glæder mig at kunne give Vedk. en Æreserklæring i den Anledning, jeg haaber da og stoler paa, at du har holdt tæt. For at jeg gaaer hen og forlover mig kan du være ganske rolig, troer du ikke ogsaa det selv? Troer du virkelig, at jeg gaaer i »Garn«, siden du taler om, at jeg maa »klare mig af« dem? Har aldrig vaaren der, kan du hilse og sige! Megen Tak forresten for dit indirekte Løfte om at »forsørge« mig i Kbhn.; for Tiden har jeg ingen Trang dertil. At Vestengaard »er den«, morer mig, jeg troede forresten ikke, at han havde nogen alvorlige Inclinationer. — Det glæder mig at høre, at det ikke er med Elise St. efter Carlos Beretning; jeg antog dog, at hvad han maatte have middelbart, var paalideligt, thi forresten kjender jeg godt hans Upaalidelighed; det er meget muligt, at Historien om Hornemann er Phantasi. Om hans Støvler fortalte jeg dig nok forleden; Historien var dog ikke tilende dermed; samme Aften erholdt jeg et Brev fra Batl. »Comp. vil befale Lt. v. D. at møde i Stabsqv. imorgen Kl. 9. Ræder«. Jeg søgte at bilde Dalgas ind, at han skulde være Adjudant i V.s Fraværelse og — det lykkedes fuldkomment; han sagde i fleres Nærværelse, at foruden Ahrensen kunde Oberstl. ikke tage Andre dertil end ham. Imidlertid; han fik derimod en skrap Snyde for Forsømmelighed i Tjenesten (rigtignok temmelig uforskyldt) og tilsidst ogsaa for Støvlerne; »han havde taalt det medens Ahr. var der, men vilde nu ikke længere«, og A. fik da sit Skudsmaal paa graat Papir, som »civil« etc. etc. »Der havde været Tale om, da han uventet havde været saa heldig at blive af med Capt. A., at forsætte alle Lieut. ved Comp. og give det en heel ny Besætning, men man havde ladet sig nøje med ham.« Osv. Osv. Aarsagen til Bebrejdelsen for Forsømmelighed vil jeg lidt nærmere omtale. 1) havde D. en Dag taget ind at laxere paa og derfor blevet hjemme fra Bat. Exercits, hvor jeg blot meldte, at han var syg. 2) kom Oberstl. en Dag hen at inspicere, og fandt 3die Comp. uden Off., skrev til Comp. og spurgte om Grunden og hvilken Off., der skulde havt Øvelserne. Jeg tog strax op til ham og forklarede, hvorledes en Ordre til Commanderserg. om Skiveskydning (hvortil stilles ved Dalgas Qvarteer) var af Ordonansen ikke itide bragt denne, der derfor stillede paa Exerceerpladsen, medens D. ventede dem hos sig. Der var ingen Ting i Vejen, »et saadant Uheld kunde indtræffe, han kunde kun sige mig Compliment i Hens, til min Commando af Compagniet, alle Rapporter, alle Mældinger vare langt ordenligere og fornuftigere end ellers« og han udbredtes. 356sig med meget stærke Udtryk over, at have en Compagniechef som Capt. Müller, der kun gik paa Jagt og »Gud hjælpe mig ikke tog sig af nogen Verdens Ting«, og saa en Anden der ikke gjorde Andet end spille Kort og drikke (Junghans). »Hvad skal man gjøre, naar man har saadanne Comp. Chefer osv. osv.« Jeg fik Lov at tage til Bal, fik Vogn, og troede nu den hellige Grav var vel forvaret, men saa møder D. Dagen efter med de usalige lange Støvler, og saa kunde han ikke holde sig længere. Du vil heraf bl. A. see, at jeg staaer mig fortræffeligt med ham, og det er dog det bedste, naar man kan det, da han jo ellers er værre end Fanden. Men er det dog ikke gruelig uforsigtigt at tale om en Capt. saaledes til En af hans Underordnede? Forresten er her unægtelig megen Uorden i alt Regnskabsvæsen og Saadant, som jeg har Ulykke nok med at faae i en anden Gænge; Schönberg maa stadig skjældes Huden fuld idetmindste een Gang om Ugen, ellers kan man nu slet ikke stole paa ham, jeg hævler ham ogsaa utrættelig, men endda er han saa vant til Uorden og til selv at raade for Alting, at han endnu lader meget tilbage at ønske. At aflægge Aarsregnskab for ifjor erklærede han for

umuligt, og ved at eftersee Bøgerne maatte jeg give ham Ret; dog falder det meest paa den forrige (Carstensen). Forresten var Falkenskjold ikke heller at rose i den Retning; i hans Comp. have de samme Ulykke som vi, intet Spejl ¹ ført det Meste af forrige Aar og Meldingerne i Uorden, han har nok ladet Commanderserg. være ene om alt Saadant.

Hvad nu din »Snyde« angaaer, skal jeg bemærke, jeg vel veed, at mine Yttringer ikke vare uden Bitterhed, den har jeg ofte noget af, men i det Væsenlige er det min Mening, som jeg vil være bekendt, at vil virkelig Holsten (og Sydslesvig og vel at mærke altid en god Slump tydsk »Gesindel« daraussen fra) kæmpe paa Liv og Død mod os, da have vi i Historien en vægtig Advarsel om, ikke at foragte dem. Vi ere dem da ikkeheller, som du bygger paa og stadig retirerer til, »numerisk overlegne«, de ville altid i det Tilfælde faae saamegen Hjælp fra Tydskland, at det modsatte er Forholdet, og troer du ikke, at de ere ivrigere for deres Sag end vore Landsoldater? (det vidner dog selv Hammerich) ikke at tale om, at de ere et mere krigersk, mere probenreuteragtigt Folk end det Danske og derfor mere skikkede til at føre Krig end vi. Du har i din Hidsighed overseet, at jeg slet ikke har sagt Andet end jeg nu siger og slet ingen Tvivl yttret om, at vi tilsidst dog ville sejre med Guds Hjælp; det er ogsaa min Tro og har stadig været det, men derfor forestiller jeg mig det ikke lettere end det virkelig er; thi intet er skadeligere end phantastiske Forestillingers. 357 hvor det gjælder et praktisk Spørgsmaal. Vi ere saaledes vist ganske enige, saa jeg tilgiver dig gjerne dine Hidsigheder: »forsagt, uværdigt, jammerligt feigt« og andre smukke Titler paa mine Ord, som du regulerer mig med i stor Overflødighed. Blot Eet endnu, at kalde dem »Insurgenter«, »Oprørere«, som jo er Moden i de kbhnske Blade, nytter Intet, og beviser Intet om vor Kraft til at besejre dem; Holstenerne kunne ialfald umulig indsee, at de ere Oprørere, og hvad har overhovedet Legitimiteten at sige i vore Dage, da Intet er legitimt efter den gamle Maalestok. Fra den Side nytter det derfor kun at tage Sagen i Underhandlinger med Østerrig, England og andre meget conservative eller reactionære Magter, men efter vore egne Principer kan dog hverken du eller jeg i Grunden fortænke Tydskerne i Holsten og Slesvig i, at de, begejstrede for det store Fædreland, gribe til Vaaben mod os og ønske at løsrive sig fra en Stamme, der ikke vil have sit Centrum der hvor de ønske dem deres. Stop din Pibe, sæt dig ned i al Ro og Mag og betænk Sagen, og du vil upaatvivlelig give mig Ret. — Til Slutning blot, at Meget i Formen af mit Brev jo efter min Sædvane var spøgefuldt og ikke bestemt til at tages som Alvor; f. Ex. det, hvorved du mener dig »ikke utydelig skjældt ud for Hr. Sørensen«.

Saameget som Svar paa dit Brev med al Nøjagtighed og Samvittighedsfuldhed. Gamle Blom fortalte mig, at de havde skrevet ham til at du havde været der, men var gaaet da Stockfleth gik, formodenlig fordi du saa kjedede dig; jeg benægtede naturligvis Muligheden og skjød Skylden paa din Flid. Vilhelm, som du spurgte mig om sidst, lever meget godt og finder sig som i et Paradis imod før, skjøndt de har det Fandens strængt med Øvelse og desl.; han studerer meget grundig Vaabenlære og Probabiliteten for at træffe af Skydelisterne, Taktik og saadanne Ting, kjeder sig dog noget, da han ikke kan omgaaes Nogen uden Læssøe og af de Andre bedst — tænk dig hvilken Reduction — Spang, som staar ved samme Compagni. Læssøe bruger Batl. som sin Prøveklud, hvad Vilh. i Begyndelsen slet ikke vilde indrømme, men nu dog lidt begynder at indsee, før var det naturligviis pure Fornuft Alt hvad han gjorde. Jeg kommer nu desværre atter langt fra ham, vi saaes dog saa jevnlig herude som en Mils Distance gjorde muligt; jeg gaar vist over til ham imorgen til Afsked; da vi have klingrende Frost, ere Vejene gode, og Aftenerne lyse, hvortil da ogsaa Maanen hjælper Noget. Vi blive naturligviis uhyre lærde ved din »ridderlige« Captains Omsorg, hidtil have vi kun øvet os i Tegning. De danske Off. paa Øen vare af jeg troer »Harmonien« i Flensborg inviterede til et Bal i Søndags, (formodenlig for deres. 358 egne Penge), og vi sendte dem 3 hæderlige Repræsentanter, Junghans, Bergmann og Hansen, jeg antager, at vi have havt Ære af dem. — Fortæl Fader, at Læssøe, der ellers gjør meget af hans Dansker, forleden gav Ondt af sig til Vilhelm over, at »det Asen« havde gaaet hen og sagt, at vi blev overrumplede ved Slesvig (Yttringen staaer blot i Forbigaaende i Danskeren sidst i Oct. Maaned), »det har jeg dog nu modbeviist saa tydeligt, at Alle skulle læse den Piece, kan jeg ikke forlange, men Gr., som er Historiker, han skal læse den, naar han vil skrive om den Ting«. Da Fader siden i Anmeldelsen af Dinesens Bog ¹ (som jeg fik ham til at læse) har sagt det endnu skrappere, er det da blevet galere endnu, han tænkte allerede dengang paa at skrive derimod i et Blad. Lev nu vel og hils Fader og Moder mange Gange; Peter har nylig faaet Brev og Høxbro for en 8 Dages Tid siden, saa jeg er aldeles å jour i den Retning.

Jeg vilde gjerne have Brevet bort ɔ: til Sønderborg imorgen Kl. 9, med den ridende Ordonnans og slutter derfor, da jeg ikke nænner at beholde min Ordonnans længer hos mig, da han skal heelt op til Ruhmorsgaard med det.

Din Ven og Broder Johan Grundtvig.